

Tere hommikust kõigile!

Kõigepealt tahaksin omalt poolt tänada Tartu Ülikooli eetikakeskust ja Soome Instituuti, et nad üldse sellise sellise konverentsi korraldasid, sest tõepoolest, pidin minagi Kadriorus nägema mitmeid kergitatud kulmusid, kui nad küsisid, et sellist konverentsi lähed avama, on see piisavalt tõsiseltvõetav, eelmisel nädalal avasid konverentsi kosmosetehnoloogiate rakendamisest taastusravis, see on midagi põhjalikku ja tõsiseltvõetavat aga see, mis on õnn, see on ju ometi pseudoteadus. Mulle tundubki, et Eesti ühiskonnas on siia maani ikka veel natukene häbi rääkida inimlikest, igapäevastest, olulistest asjadest, mis tegelikult ju meie elu üldse elamisväärsaks teevadki. Kui minu käest küsitakse, miks ma sellist konverentsi avama tulen, siis minu jaoks on vastus väga lihtne, sest minu doktoritöö teema on otseselt sellega seotud aga teema sõnastamisel muutus sõna „õnn” muidugi „isiklikuks heaoluks”, sest see tundub kõlavat tõsiseltvõetavamalt ja väarikamalt. Et Tartus arutlevad õnne üle soomlased ja eestlased, on samuti minu jaoks täiesti arusaadav ja lausa teaduslikult põhjendatud, sest kui ma uurisin Internetis sellist uuringute panku nagu World Database of Happiness ning lugesin sealt erinevaid uuringuid ja kokkuvõtteid, siis näiteks sellise indeksi nagu Happy Planet Index puhul on väga kummaline, et – seal on vist 173 riiki esindatud, Eesti on loomulikult umbes tagantpoolt kolmas, me oleme ikka tohutult madala enesehinnanguga ja õnnetus – seal tipus on kõik põhjamaad, välja arvatud Soome, mis on kuskil keskel, nii et ma arvan, et meil on, millest omavahel rääkida. Mind hakkas see teema teaduslikul tasandil huvitama siis, kui ma sellest samast andmebaasist avastasin, et õnne defineeritakse täpselt sama moodi, nagu kõige moodsamas meditsiinis tänapäeval defineeritakse tervist, see on täiesti üks ühele, täpselt sama, ehk et see on vaimse, füüsilise ja sotsiaalse heaolu seisund. Sotsiaalne komponent on tervise definitsiooni tulnud üsna hiljuti, sest kui mina veel ülikooli lõpetasin, ja sellest ei ole väga palju aega möödunud, siis seda seal ei eksisteerinud ja seetõttu saigi minust doktorant hoopis sotsiaalteaduskonnas, kuigi need on omavahel hästi seotud. Kui ma nüüd vaatasin ettekandeid, kokkuvõtteid, mis täna siin esitlusele tulevad, siis tundus, et ka õnn, mis tegelikult ilmselt on üks väga lihtne ja naturaalne asi, kui seda teaduslikul tasemel uurima hakata, siis ta muutub kole keeruliseks. Otsustasin, et võib-olla minu roll siin täna on teile meelde tuletada, et ärge ajage asju liiga keeruliseks. Kui tundub, et elu on liiga keeruline, siis tasub alati pöörduda laste poole ja küsida nende arvamust: Võtsingi täna kaasa kümme definitsiooni, õnne definitsiooni, mida on öelnud lapsed, 7-10- aastased. Eks siis konverentsi lõpus on näha, kas konverentsil õnnestub õnn kuidagi targemalt defineerida kui nendel lastel. Loen need teile siinkohal ette. 10-aastane poiss ütleb, et õnn on süngel udusel hommikul voodis lamamine. 9-

aastane tüdruk ütleb: „Alati, kui mul on aega kuhugi jalgrattaga sõita, olen õnnelik. Mul on vabadus minna, kuhu tahan, keegi ei sehkenda minu ümber, olen vaba kui lind . Ei saa olla õnnelik, kui sa pole vaba.” 7-aastane poiss: „Õnn on kuivad sügislehtede jalaga lendu löömine metsas.” 10-aastane tüdruk: „Õnn on lihtsalt kellegagi koos olemine ja jagamine.” Veel üks 10- aastane tüdruk: „Õnn on see, kui sa esimest korda näed, kuidas kassipoeg kõnnib.” 8-aastane tüdruk: „Õnn on õhu lõhn suvehommikul, jahe ja karge.” 10-aastane tüdruk: „Õnn on see, kui lained rullivad rannale ja ei pühi mu liivalossi minema.” 8-aastane tüdruk: „Õnn on soe tunne sinu kõhus.” 8-aastane poiss: „Õnn on haigus, sest see levib.” 12-aastane tüdruk – minu lemmikdefinitsioon – „Õnn on nagu paks vedel muda.” Nii et kuidas lapsed erinevad täiskasvanutest? – minu meelest eelkõige selle tõttu, et nad imestavad kõige üle; see kaob meil millegi tõttu ära, kui suureks saame. Aga kui pöörduda klassikute poole, siis näiteks Albert Einstein on öelnud, et elada saab kahel viisil, kas nii, nagu poleks imesid olemas või nii, nagu oleks kõik ime. Ma arvan, et lapsed elavad nii ja ka meie peaksime seda kogu aeg meeles hoidma. Soovin teile edukat konverentsi ja ilusat päeva. Aitäh!